

Valtuustoaloite Kittilän kunnan peruskoulun yläluokille tarjottava syventävä valinnaisainekurssi yhteiskuntaopin talousoppiin rinnastaen

Kvalt 25.08.2025 § 119

Valtuutettu Aleksi Lehto jätti Kokoomuksen, Keskustan ja Vihreiden valtuustoryhmien sekä lisäksi 8 muun valtuutetun/varavaltuutetun puolesta seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

"Aloite Kittilän kunnan peruskoulun yläluokille tarjottava syventävä valinnaisainekurssi yhteiskuntaopin talousoppiin rinnastaen

"Kittilän yläkoulussa opetetaan yhteiskuntaoppia mutta tietynlaiset tärkeät taidot liittyen raha-asioihin, joita lukuisat nuoret tulevat tarvitsemaan tulevais uudessa yläkoulun jälkeen niin puuttuvat olennaisesti. Koulussa käydään talousoppi asioita huomattavan vähän ja liian nopeasti läpi, jonka seurauksena kaikki nuoret eivät tiedä tarkalleen, miten yhteiskunnassa voi toimia rahan kanssa.

Monien nuorten vanhemmat eivät puhu tai osaa opettaa nuorelle tarkasti, miten erilaisissa talous asioissa voidaan toimia. Nuori tulee tarvitsemaan peruskoulun jälkeen taitoja toimia itsenäisesti raha-asioiden kanssa kuten säästämässä, maksamisessa ja mahdollisesti sijoittamisessa. Nuoren olisi suotuisaa hallita peruskoulun jälkeen vero asioiden tekemistä sekä kela-asiointia. Näitä tärkeitä asioita ei käydä syventävästi yläkoululla läpi pakollisilla oppitunneilla ja siihen olisi aika panostaa.

Syventävällä valinnaiskurssilla tuettaisiin nuoren tietämyksen lisäämistä talous asioista sekä mahdollistettaisiin nuoren näkemään rahan merkityksen arvon. Syventävä valinnaiskurssi antaisi hyvät eväät nuorelle jatko-opintoihin ja omantalouden hallintaan.

Esitämme, että Kittilän kunnan peruskoulun yläluokille tarjottaisiin syventävänä valinnaisaineena yhteiskuntaopin talousoppiin rinnastettua kurssia, jossa opetellaan fiksua ja järkevää oman talouden hallintaa, säästämistä, sijoittamista, kela-asioiden perehtymistä sekä veroasioiden tekemisen harjoittelua."

Päätös Valtuuston puheenjohtaja Marita Toivanen totesi, että aloite liitetään pöytäkirjaan ja lähetetään valmisteltavaksi kunnanhallitukselle.

Khall 16.09.2025 § 336

Esittelijä Kunnanjohtaja Kurula Timo

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteeseen vastaamisen sivistystoimen/koulutoimen valmisteltavaksi. Vastuuhenkilöinä toimivat sivistystoimenjohtaja sekä lukion ja yläkoulun rehtori.

Päätös Esitys hyväksyttiin.

Koululk 25.03.2026 § 28

Valmistelija Yläkoulun ja lukion rehtori Ylinampa Janne

Kittilän kuntaan on jätetty aloite, jossa esitetään syventävän talousosaamisen valinnaisaineen tarjoamista Kittilän yläkoulun oppilaille. Aloitteessa tuodaan esille, että nuoret tarvitsevat entistä vahvemmat valmiudet oman talouden hallintaan, kuten säästämiseen, maksamiseen, sijoittamisen perusteisiin, verotukseen ja Kela-asiointiin. Aloitteen mukaan nämä sisällöt eivät toteudu riittävässä määrin pakollisen yhteiskuntaopin opetuksessa.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa talousosaaminen on kuitenkin jo keskeinen osa yhteiskuntaopin 9. luokan kokonaisuutta. Oppiaineen tavoitteisiin kuuluvat talouden peruskäsitteiden hallinta, tulojen ja menojen ymmärtäminen, säästämisen merkitys, verotuksen perusteet, kuluttajan oikeudet ja vastuut sekä talouden toimijoiden roolit yhteiskunnassa. Lisäksi opetussuunnitelman laaja-alainen osaaminen (L6 – Työelämätaidot ja yrittäjyys) korostaa arjen taloustaitoja ja vastuullista rahankäyttöä osana nuorten kokonaisvaltaista kasvua.

Kittilän yläkoulussa talousosaamista tuetaan lisäksi vuosittaisella Yrityskylä-vierailulla Rovaniemellä, jossa 9.-luokkalaiset pääsevät harjoittelemaan käytännön taloustaitoja, veronmaksua, kulutus päätöksiä sekä työelämään ja julkiseen talouteen liittyviä rooleja osana valtakunnallista oppimiskokonaisuutta. Tämä tukee opetussuunnitelman tavoitteita ja vahvistaa nuorten talousosaamista konkreettisella tavalla.

Aloitteessa esitetty syventävä valinnaisaine voidaan nähdä opetusta täydentävänä mahdollisuutena erityisesti niille oppilaille, jotka ovat kiinnostuneita talouden ilmiöistä ja haluavat perehtyä aiheeseen syvällisemmin. Valinnaisaineen toteuttaminen riippuu kuitenkin vuosittain oppilasmäärästä ja kunnan tuntiresursseista. Tämän vuoksi mahdollista uutta valinnaisainetta voidaan tarkastella osana valinnaisaineiden suunnittelua silloin, kun opetusresurssit ja ryhmäkoot sen sallivat.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että pakollinen yhteiskuntaopin opetus, laaja-alaisen osaamisen tavoitteet sekä vuosittainen Yrityskylä-vierailu vastaavat jo riittävässä määrin aloitteessa esiin nostettuihin talousosaamisen tavoitteisiin, mutta syventävän valinnaisaineen tarjoamista voidaan ottaa harkintaan resurssien puitteissa.

Esittelijä	Sivistystoimenjohtaja Kinnunen Petteri
Päätösehdotus	Koululautakunta päättää 1) merkitä tiedoksi sivistystoimessa tehdyn selvitystyön valtuustoaloitteeseen, 2) esittää vastauksen vietäväksi kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, 3) valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.
Päätös	Tauko pidettiin tämän pykälän käsittelyn aikana klo 14:28-14:34. Varajäsen Jukka Poti esitti, että Kittilän kunnan peruskoulun yläluokille tarjotaan syventävänä valinnaisaineena yhteiskuntaopin talousoppiin rinnastettua kurssia. Esitystä ei kannatettu. Sivistystoimenjohtajan esitys hyväksyttiin.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kurula, puh. 040 595 7597

Sivistystoimessa on tehty selvitystyö koskien aloitetta. Aloitteen johdosta voisi ajatella muun muassa kansalaisopiston kanssa tehtävää yhteistyötä. Aloitteessa esille tuotua voitaisiin ajatella laajemmille ryhmille tarkoitettuna kouluajan ulkopuolella kansalaisopistotoimintana tarkoitettuna luentoina.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kurula Timo

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää merkitä sivistystoimessa/koululautakunnassa tehdyn selvitystyön tiedoksi ja esittää edelleen Kittilän kunnanvaltuustolle, että se merkitsee annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen tulleen loppuunkäsittelyksi.

Päätös